

Iš Marijos laiškų

Janinai Tumėnienei
Židikai, 1924 m. kovo 6 d.

Išvažiavau iš Kauno su nuotykiomis: išėję iš aptiekos neradom tramvajaus ir, bijodama pasivėluoti, gavau pašaukti vežėją, kurs vežė mudu visokiais nematytais užkampiais, mažne išvertė ir galų gale, neprivažiavęs vagzalo, arklys suklupo, pavirto ir sulaužė ieną. Važiuoti toliau nebuvo galima, gavome išlipti ir eiti pėsti. Matyt, Antaniukas toksai nelaimingas, nes man vienai niekados jokių nuotykių neatsitinka. Iš Lūšės važiavau kartu su mūsų daktaru ir, pamiegojus kelias valandas, nuėjau į ambulatoriją. Pakui atvažiuo svečių – klausėmės Petrausko, kurio vieną plokštelę pirkau kun. Kazimierui vardinėms. Bet natūroje jo balsas gražesnis. Gramofone skamba biskų per aštriai.

Pusseserei Adolfinai,
Židikai, 1926 m. gruodžio 25 d.

Miliausioji mano Adziozėle!

Tavo atmintis mane labai pradžiugino – dėkui už sveikinimus, už aploikėlį. Gal būti, kad kasdieniniai rūpesčiai, darbai taip įtraukia žmogų į savo ratą, kad nėra nei laiko, nei noro imti plunksnos į rankas. Matau, kad neužmiršai manęs, kad ir taip retai teatsiliepdama. Bet vis dėlto skauda kartais širdis išstisus metus negaunant nė žodelio. Aš tankiai mąstau apie Tave, apie Stryjenką ir visados esate mano širdyje. Tikra nelaimė, kad taip toli gyvenam, kad nors gelžkelis mus rištų – dabar už jūrių, marių, rodos, nuo viena kitos. Bet, Andziozėle, šią žiemą atvažiuok – kaip bus, taip, įvykdyk nors kartą tą savo sumanymą. Mes iš čia važiuojam taip: Seda-Telšiai, Viešvėnai-Janapolis-Žebenkava. Gal yra koks trumpesnis kelias – bet vargiai. Mums būtų tai begalinis džiaugsmas Tave sulaukti. Rudenį

buvom Šiauliuose parodoje, viešėjom pas Bolesius. Turėjau vilties, kad Tu atvažiuosi, bet veltui. Dabar niekur nevažiuoju, tupiu namie kaip pereklė. Ir šiandien Zosė ir kun. Kazimieras išvažiuo pas kaimynus, o aš viena sėdžiu namie. Nėra noro. Tikrai sakant, pas tuos visus kaimynus nuobodumas, daugiau nieko. Kūmuškos susirenka ir przelewaję z pustego w próžne. Ketinau važiuoti per šventes į Kauną su paskaita pavasarininkams – bet susirinkimas atidėtas. Jau žinai turbūt, kas atsitiko – kad nuvertė bolševikus ir Smetona vėl prezidentas? Garbė Dievui! Kad būtų dar valandą palaukę, jau būtų mēm bolševikų nanguose. Esu labai laiminga – Smetona vienintelis žmogus, vertas stovėti mūsų valstybės priešakyje. Duok Dieve, kad ir toliau būtų ta vienybė ir patriotizmas, kurs dabar taip gražiai pražydo. Plechavičius – mūsų kaimynas – dar kartą išgelbėjo Lietuvą. Karžygiškas žmogus. Gal dabar sulauks parceliaciją – Smetona ir Voldemaras priešininkai tokios žemės reformos. Gali numanyti, kokias emocijas pergyvenau per tą savaitę. Mano patriotiški jausmai be galo buvo pakilę. Jau tą patį vakarą žinojom apie perversmą ir laukėm neramūs tolimesnių žinių.

Šiaip jau gyvenam kaip paprastai. Darbuojuos ambulatorijoje, vedu vaikų draugiją, etc. Rašau mažai dėl savo nesveikatos. Visą rudenį blogai jaučiuos – plaučiai menki, o blogiausiai, kad galva nuolat skauda, mažai ką tegaliu dirbti. Tiesiog negaliu nieko mąstyti, kartais nė laiško parašyti. Ką tu veiki vakarais? Ar turi ką skaityti? Ar daug lapių išsiuntei į aną pasaulį? Tiesa, blogi metai – ir man nieks nemoka honoraro. Finansai kritiškame padėjime. Rengiu eglelę vaikams už kelių dienų. Ar turi kokių svečių per šventes? Mes jokių. Visados liūdna man tuo laiku – dar skaudžiau atminus tuos, kurių seniai čia jau nebėra. Priimk nuo manęs, mano brangioji, geriausių linkėjimus Naujiems metams – Tau ir Stryjenkai tegul Dievas duoda sveikatos ir visokių malonių, dvasiškų ir kūniškų. Bučiuoju stipriai Tave ir Stryjenkai rankeles. Visada Tave mylinti sesuo Marija.

Nė medaus niekas neperka. Turėčiau parduoti. O Tavo bitelės ar begyvos? Atvažiuodama pas mus atvežk natų knygą, kurią man Stryjenka žadėjo paskolinti – kur yra etiudai gražūs. Aš vasarą nuvežčiau atgal į Žebenkavą. Dar su Dievu! Duok Dieve lig pasimatymo!

Kauno senamiestis šiandien